

Innehållet i veckans Nyhetsbrev

- Bredband för alla EU-medborgare före 2013 – Europa 7 år efter i utvecklingen
- Sverige får snart modell för vindkraftsåterbäring
- Svenskt vindkraftsbolag erbjuder bättre ersättning åt finländska markägare
- Läs även detta: *Skördefesten på Åland skördade åter publikrekord *Saerimmarmässan i Sverige viktig för branschfolk inom småskalig livsmedelsförädling – projektet Qvarkenfood ordnar resa *Matnyttigt marknadsföringsseminarium för turistföretagare *Kunde ni inte delta i Landsbygdsriksdagen? – Se inspelningen på nätet!

Landsbygdsriksdagsspecial

- Det gemensamma och speciella – Björn Wallén i sitt öppningstal om landsbygdsriksdagarna
- ”Storkommunsmodellen segrar” – Krister Ståhlberg i sitt tal om den samhälleliga/kommunala verkligheten
- ”Byarnas återkomst” – Eero Uusitalo i sitt anförande om förhållandet kommun-byn
- Byarnas revansch och ”flykten till landsbygden” – Nisse Husberg i Bondbloggen
- Intensivare samarbete mellan by och kommun efterlyses

Cit: **”... en region växer inte automatiskt av en kommunsammanslagning. Huruvida attraktionskraften för en given region växer, beroende på om där finns en eller flera kommuner, är avhängigt av många olika faktorer och har inget givet svar.”**
Tommy Olin om en storkommuns ”välsignelse” i norra svenska Österbotten (Österbottens Tidning 22.9).

”Det fungerar i Sverige, varför skulle det inte fungera här?”

Projektkoordinatorn för Smålands Miljöenergi Otto Werneskog om att erbjuda markägarna i Österbotten tre procent av årsproduktionen för ett vindkraftverk (Vasabladet 22.9).

”Jag vill påminna om att Landsbygdsriksdagen inte bara är en privat nöjesresa för likasinnade lokalpatrioter, utan ett seriöst medborgarforum som sätter agendan för de närmaste årens finlandssvenska landsbygdsprogram!”

Svensk Byaservice ordförande Björn Wallén under öppningstalet vid den finlandssvenska Landsbygdsriksdagen i Haiko 25-26.9. Från Svenska Temagruppen inom YTR:s sida förväntades årets Landsbygdsriksdag präglas av framåtanda och konkreta idéer som kan föras vidare.

BREDBAND FÖR ALLA EU-MEDBORGARE FÖRE 2013 – EUROPA 7 ÅR EFTER I UTVECKLINGEN

Kommissionen vill att medborgarna i alla EU:s medlemsstater skall ha tillgång till en bredbandsanslutning på minst 30 megabit per sekund senast år 2013. Man önskar också att åtminstone hälften av de europeiska hushållen fram till 2020 skall ha förfogande till en ultrasnabb bredbandsanslutning på över 100 megabit. Kommissionär Neelie Kroes, som ansvarar för EU:s digitalstrategi, menar att utbyggandet av bredbandsinfrastrukturen är mycket viktigt för välfärden och skapandet av nya arbetsplatser. Kommissionen föreslog senaste vecka (20.9) att EU borde få ett eget radiofrekvenspolitiskt program, som skulle säkerställa att de trådlösa bredbandsanslutningarna har tillräckligt med radiofrekvenser. *Uppgifterna är från senaste veckas tisdagsupplaga (21.9) av Vasabladet.*

”Bra målsättning – om än helt försenad”, säger teknologie doktorn Nisse Husberg. Enligt en ny rapport från Arthur D Little är Europa sju år efter i utvecklingen, vilket kommer att få allvarliga konsekvenser för konkurrenskraften. Orsaken är att regeringarna inte har understött utbyggnaden (som i Asien), samt att operatörerna inte gjort någonting heller. Skulle det ännu finnas politiker som tror på det trådlösa ”alternativet”, så ser det illa ut för Europa. Husberg själv åkte senaste vecka från Östra Nyland upp till Kristinestad via Åbo och ned dagen efter. Det mobila ”bred”bandet var helt oanvändbart under hela vägen. Han kunde på sin höjd läsa e-posten, men inte arbeta med det. Arthur D Littles rapport finns (på engelska) under webbadressen http://www.adl.com/reports.html?&no_cache=1&view=495.

SVERIGE FÅR SNART MODELL FÖR VINDKRAFTSÅTERBÄRING

Föreningen *Förenade Vindbyars* policy för återbäring till bygden vid vindkraftsutbyggnad är snart klar, och kommer att bli en modell för hela Sverige. Enligt Eivor Frestadius, en av deltagarna i arbetsgruppen som under två års tid arbetat med att ta fram en bra modell för hur miljardprojekten skall kunna ge avkastning tillbaka till bygden, skall modellen presenteras för regeringen och ligga till grund för en motion. Policyn för vindkraftsåterbäring beräknas bli klar under första delen av oktober. Arbetet sker inom ramen för ”Hela Sverige ska leva”, och kommer att få stor betydelse för hela Sverige. Men vindkraftsutbyggnaden sker inte friktionsfritt. Jiingevarie sameby har överklagat utbyggnaden. Deras tvist med SSAB avgörs första veckan i oktober, med risk för nya överklaganden. Inte är heller de fyra kommunerna inom föreningens område – Strömsund, Bräcke, Ragunda och Sollefteå, 50 byar inom två län – riktigt ense om en återbäringsmodell. Man måste t.ex. se över tillgången på bostäder. *Uppgifterna (från 19.9) är från Länstidningen i Östersunds nätupplaga och finns under adressen <http://ltz.se/nyheter/stromsund/1.2343724-svensk-modell-for-vindkraftsaterbaring-snart-klar>.*

SVENSKT VINDKRAFTSBOLAG ERBJUDER BÄTTRE ERSÄTTNING ÅT FINLÄNDSKA MARKÄGARE

Smålands Miljöenergi AB har flera projekt på gång i Österbotten, bl.a. vill man bygga vindkraftverk på Moberget i Malax, i Yttersundom i Vasa och i Vexala i Nykarleby. Initiativen har kommit från markägarna själva. Enligt projektkoordinatorn för Smålands Miljöenergi Otto Wernesko är deras ambition att vara med som en lokal ägare. Genom erbjudande om delägarskap och bättre villkor för markägare vill bolaget bädda för en stark förankring i lokalsamhället. Emellertid trampar projekten ännu i barnskorna. Det finns inga tillstånd och allt förutsätter att en garantisumma, en inmatningstariff blir verklighet. För utan den är vindkraften inte lönsam att bygga ut. I Vexala har man tänkt sig fyra vindkraftverk på tre megawatt vardera. Med de villkor bolaget erbjuder markägarna, får alla inom

vindupptagningsområdet en ersättning, inte bara den markägare där själva möllan på sin mark. Tre procent av årsproduktionen för ett vindkraftverk i den här storleksordningen, skulle betyda i teorin ca 17 000 euro i året för markägarna att dela per mölla. Ordföranden för Vindkraftsföreningen rf i Finland Folke Malmgren medger att summan verkar hög, men att det inte är helt omöjligt. Men mycket beror på hur stora marginaler bolaget jobbar med. EPV Vindkraft AB:s VD Tomi Mäkipelto är för sin del mycket skeptisk och frågar sig vad markägarna får om vindkraftsverket går på minus. Den ersättning EPV erbjudit markägarna varierar. Här vill inte Mäkipelto nämna hurdana summor det rör sig om, men säger att markägarna som slutit avtal med bolaget varit nöjda. Det är ändå ett missnöje hos markägare över ersättningen som erbjudits, som är initiativet till att bjuda in Smålands Miljöenergi. Malmgren säger att Sverige ligger långt före Finland i att få med markägarna och lokalbefolkningen på noterna. Det har inte gått upp för bolagen här hemma att markägarna skall ha en skälig ersättning för att upplåta sin mark. *Uppgifterna är från en artikel, skriven av Marcus Jansson, i senaste veckas onsdagsupplaga (22.9) av Vasabladet. Ett 3 megawatts vindkraftverk producerar ca 6 000 megawattimmar energi per år. Med vindupptagningsområde menas en radie på ca 500 m från kraftverket. Inom detta område får markägarna betalt enligt arealstorlek. Den föreslagna inmatningstariffen är 8,3 cent per kilowatt (källor enligt Vasabladets artikel: Smålands Miljöenergi AB och Vindkraftsföreningen rf).*

LÄS ÄVEN DETTA

Skördefesten på Åland skördade åter publikrekord

Under den åländska Skördefesten senaste veckoslut gjorde 10 600 gäster ca 53 000 besök (i fjol 9000 gäster respektive 44 000 besök) på Öppna Gårdar (17-18.9), medan Marknaden (19.9) gästades av ca 4 800 personer. Trots att Marknaden den här gången hade mindre besökare än fjolårets 6 000 personer, så slog årets Skördefest ändå det sammanlagda publikrekordet, totalt 15 400 mot 15 000 senaste år. *Uppgifterna är från webbsidan <http://www.skordefest.ax/skordefesten/> och tidningen Landsbygdens Folk (24.9).*

Saerimner-mässan i Sverige viktig för branschfolk inom småskalig livsmedelsförädling – projektet Qvarkenfood ordnar resa

Saerimner-mässan är Sveriges viktigaste arrangemang för företag och branschfolk inom småskalig och hantverksmässig livsmedelsförädling. I mässan, som hålls 12-14.10 i Östersund och arrangeras av Sveriges nationella resurscentrum för mathantverk Eldrimner, ingår seminarier, debatter, utställningar, demonstration, samt SM i Mathantverk inom olika klasser. Den som vill delta i mässan, kan resa med projektet Qvarkenfood som ordnar en bussresa till evenemanget. *Mer info och anmälningsuppgifter (anmälan senast 30.9) finns med länk till mässprogrammet på Ab Företagshuset Dynamos hemsida under adressen http://www.dynamohouse.fi/assets/files/Saerimnermassan_2010.pdf.*

Matnyttigt marknadsföringsseminarium för turismföretagare

Ta del av toppexperters och företags praktiska erfarenheter av marknadsföringens hemligheter! Bland talarna kan nämnas IvanaHelsinki-klädmärkets grundare Paola Suhonen, samt den ledande turism och upplevelseproduktionens Internet-marknadsförings utbildare och konsult Ilkka Kauppinen. Seminariet *Markkinointiyhteistyöllä tulosta* hålls 26-27.10 i Jämsä. Man får även svar på kvistiga frågor från marknadsföringskliniken. Till seminariet välkomnas medlemmar från nätverken för byaturism och OutdoorsFinland, samt andra företag som idkar turism på landsbygden och landsbygdsturismutvecklare. *Mer information och anmälningsuppgifter (anmälan senast 8.10) samt länk till program och övriga uppgifter finns*

på Landsbygdspolitikens samarbetsgrupps (YTR:s) temagrupp för turism under adressen <http://www.maaseutupolitiikka.fi/teemaryhmat/matkailu/seminaarit/>.

Kunde ni inte delta i Landsbygdsriksdagen? – Se inspelningen på nätet!

Den som vill se på den finlandssvenska Landsbygdsriksdagen i efterhand kan gå in på www.bya.net och klicka på ”More” på ”TV-bilden”, så visas arkiverade inspelningar med den senaste inspelningen överst.

LANDSBYGDSRIKSDAGSSPECIAL

DET GEMENSAMMA OCH SPECIELLA – BJÖRN WALLÉN I SITT ÖPPNINGSTAL OM LANDSBYGDSRIKSDAGARNA

Det finns något djupt gemensamt, och alldeles speciellt, när man ser på landsbygdsriksdagarnas korta men intensiva historia. Det gemensamma är reflektionerna över landsbygdens, språkets och den lokala kulturens dagsläge, som ALLTID befinner sig i ett kritiskt tillstånd med hotbilder som tornar upp sig som höstmoln på himlen, och manar landsbygdsaktörerna till direkta och omedelbara åtgärder. Det speciella med just årets landsbygdsriksdag är temat – förhållandet mellan byn och kommunen. Går det att skapa konsensus kring tanken att byn – och stadsdelen i städerna – utgör den mest lokala beslutsnivån? Kan vi tillsammans inse att kommunerna och byarna, bönderna och byaktivisterna “paddlar i samma kanot”? ”Landsbygdsriksdagen befinner sig i ett interregnum mellan å ena sidan att vara en manifestation över vad lokala landsbygdsaktörer åstadkommer enskilt och tillsammans, å andra sidan att vara en riktig RIKSDAG, en kanal för den politiska makten som finns i kommun, landskapsförbund, riksdag och regering. Tärningen är kastad, och den finns nu hos oss deltagare i Landsbygdsriksdagen på Haikko gård.” Frågan är om tärningen visar på ett – en döende landsbygd som gett upp inför hotbilderna – eller sex, – en levande landsbygd där dess invånare trotsar hoten med egna motbilder. Slumpen avgör inte vad resultatet blir. Det gör vi själva, genom det demokratiska spelrummet!

Texten är en förkortad version av Svensk Byaservice ordförande Björn Walléns öppningstal (25.9) på den finlandssvenska Landsbygdsriksdagen 25-26.9 i Borgå. Texten kommer att finnas inom kort på webbsidan www.landsbygdsriksdagen.fi.

”STORKOMMUNSMODELLEN SEGRAR” – KRISTER STÅHLBERG I SITT TAL OM DEN SAMHÄLLELIGA/KOMMUNALA VERKLIGHETEN

Specialiseringen drar folk till urbana centra, vilket är oerhört negativt för periferin. Följden blir strävan efter större enheter och större underlag. Det är en hård kamp mellan två modeller om hur Finland skall organiseras: storkommunsmodellen där minst 50 000 invånare krävs i framtiden och landskapsmodellen där kommunerna hålls kvar, men de har ingen uppgift längre utan landskapet står för all betydande service. Kvar blir gulliga småkommuner – eventuellt en blandlinje där södra Finland organiseras enligt stora enheter och övriga landet enligt landskap. Ståhlberg tror att storkommunsmodellen segrar och anser att den är bättre än landskapsmodellen. För Svenskfinland är storkommunsmodellen problematisk, men det är ändå bättre med större kommuner för Svenskfinland än landskapsmodellen. Inom storkommunsmodellen kan man sedan ha en tredjesektormodell, där byaföreningar sköter en stor del av intressebevakningen, såväl mot kommunen som näringslivet, en lobbarmodell, där man försöker ändra i beredningen, samt en samplaneringsmodell, där man blandar ihop tredje sektorn och offentliga sektorn. Byarna gör här upp riktlinjer över möjligheterna och för sedan diskussioner med kommunerna där så bestäms. I praktiken är det storkommunen som måste hålla liv i landsbygden, vilket ett landskap inte gör. Alla linjedragningar man gör i byn måste

vara förankrade i kommunen. Förr var det som om kommunen inte fanns i bysammanhang, medan det i framtiden är kommunen som är det viktiga för byn. Det finns ingen väg för byar utom i symbios med den kommun i vilken de ingår!

Texten är komprimerad och baserad på anteckningar av professor Krister Ståhlbergs anförande (25.9) under den finlandssvenska Landsbygdsriksdagen i Borgå.

”BYARNAS ÅTERKOMST” – EERO UUSITALO I SITT ANFÖRANDE OM FÖRHÅLLET KOMMUN-BYN

Det är uppenbart att myndigheterna och medborgaraktörerna behöver hitta nya samarbetsformer, som man efterlyser i regeringens landsbygdspolitiska redogörelse till riksdagen i maj 2009. Man behöver t.o.m. ”otraditionella allianser”, genom vilka myndigheternas och tredje sektorns roller ändras från det traditionella. Det måste skapas ett så balanserat förhandlings- och avtalsförfarande som möjligt. Eftersom en kommunalnämnd eller något motsvarande är en länk mellan kommunförvaltningen och kommunmedborgarna samt många andra aktörer inom lokalt utvecklingsarbete, så måste det finnas goda kontakter i båda riktningarna. Det räcker inte längre med traditionell partibundenhet i kommunens interna utvecklingsarbete. Positivt är att en del av de redan tillsatta kommunalnämnderna består av lokala aktörer. När kommunerna växer, blir också de mer rurala och förhållandet mellan kommunen och byn måste organiseras. De traditionellt slappa och halvt ansvarslösa relationerna mellan kommun och by räcker således inte. Kyrkbyarna blir även byar. Enbart på basen av kommun- och servicestrukturreformen torde koncentrationen av servicen fortsätta, vilket gör att trycket att hitta nya samordnade arbetsmetoder för att trygga närservicen, ökar. Att lösa problemet är inte enbart kommunens sak, men inte heller kan problemet lastas på byarnas egen aktivitet. *”Det är ett gemensamt bekymmer som måste lösas tillsammans! Det lönar sig både för byn och för kommunen att se byn som den minsta verksamhetsenheten – kommunen förblir den minsta förvaltningsenheten.”* De lokala föreningar som tar ett brett ansvar för utvecklingen, måste kommunvis skapa ett gemensamt organ som samarbetspart till kommunen, vilket kunde vara t.ex. ett lokalföreningarnas råd, som uttryckligen bygger på sådana föreningar som tar ett regionalt och lokalt ansvar. Det är också viktigt att kommunen årligen anvisar medel för gemensamt överenskomna projekt, samt att man bör ha en tjänsteman med ansvar för landsbygdens och byarnas utveckling. Hoppeligen gör alla kommuner upp ett landsbygdsprogram för sitt område, i enlighet med Kommunförbundets landsbygdsprogram. De lokala aktivisternas utmaning är att organisera sig för samarbetet, skaffa fram egna medel i den omfattningen, så att åtminstone en anställd i huvudsak kan ta ansvar för byaärenden och fungera som partner till kommunens ansvarsperson. De lokala föreningarna bör även se till att det i alla byar görs en ordentlig byaplan, som den kommunala landsbygdsplanen i huvudsak stöder sig på. De nuvarande kommunalnämnderna kan vara länkar mellan kommunen och de lokala aktörerna. I framtiden behöver man inte grubbla på medlemmarnas roll i kommunalnämnderna och bekymra sig för identitetskriser, då man får med personer i utvecklingsarbetet som motiveras både av den egna byns utveckling och samtidigt hela kommunens.

Texten är en förkortad version av Byverksamhet i Finland rf:s ordförande och professor Eero Uusitalos anförande (25.9) under den finlandssvenska Landsbygdsriksdagen i Borgå. Texten kommer att finnas inom kort på webbsidan www.landsbygdsriksdagen.fi.

BYARNAS REVANSCH OCH ”FLYKTEN TILL LANDSBYGDEN” – NISSE HUSBERG I BONDBLOGGEN

”Landsbygdsriksdagen började livligt. Det blev en hel del diskussion om byarnas framtid. I motsats till vissa politiker tror jag alls inte att byarna dör ut – snarare tvärtom på längre

sikt. Jag tror inte heller att tyngdpunkten måste flyttas från jordbruket till annan verksamhet. Tvärtom visar alla långtidsprognoser på att jordbruket blir allt viktigare och priserna stiger. Fortfarande kommer jordbruket att vara ryggraden i byn, även om det flyttar tillbaka en massa ungdomar som har andra jobb. I bredbandsarbetsgruppen (13 personer) är det helt klart vilken betydelse optofibernet kommer att ha i byn och i hela samhället. Det blir den viktigaste infrastrukturen – ännu viktigare än vägar. Men det är ännu inte klart för alla att fibernet kommer att förändra hela samhällsstrukturen, litet på samma sätt som elektriciteten gjorde det. Då var det inte mera nödvändigt att placera bruken vid en fors, utan man kunde bygga dem var som helst. Nätet gör det möjligt att bo var som helst (där det finns optofiber) och sköta jobbet över nätet. Utom för vissa jobb förstås. I de moderna ladugårdarna behövs det en datamaskin och jag har dragit fiber till de nya ladugårdarna här. Men den behövs också för snart sagt all verksamhet – från handel till hälsovård. En deltagare berättade om läkare som över nätet undersöker patienter och ifråga om enklare problem kan skriva ut recept. Det är givetvis inte möjligt i besvärligare fall men redan att kunna dirigera patienten till rätt plats direkt utan omvägar är värdefullt. Och en hel del mätningar görs numera elektroniskt så det kan också ske över nätet. Möjligheterna är många. Det diskuterades också åldringsvård som i glesbygden kan vara besvärlig, då man måste åka långa vägar för att bara kolla upp åldringarna, vilket kunde ske snabbare och effektivare över nätet med betydligt ökad trygghet. Vi fortsätter diskussionen i dag, men den blir knappast avslutad med riksdagen utan torde fortsätt länge än på annat håll. Jag tycker man inte skall stirra sig blind på dagens onekligen negativa trender, utan försöka se litet längre. Då ser jag absolut byarnas revansch och ”flykten till landsbygden”.

Bonden och ”datadoctorn” Nisse Husberg drog bredbandsgruppen med Ulf Grindgårds som sakkunnig. Husbergs text finns på <http://www.bondbloggen.fi/2010/09/byarnas-revansch/>.

INTENSIVARE SAMARBETE MELLAN BY OCH KOMMUN EFTERLYSES

”Förhållandet mellan kommuner och byar har varit huvudtemat för den elfte finlandssvenska Landsbygdsriksdagen som samlats i Borgå under veckoslutet 25-26.9, med över 100 deltagare från hela Svenskfinland. När kommuner växer via kommunfusioner blir de också mer rurala, och förhållandet mellan kommunen och byn måste ses över på nytt, konstaterade professor Eero Uusitalo, en av förgrundsgestalterna inom finländsk landsbygdsutveckling.

”De traditionellt slappa och halvt ansvarslösa relationerna mellan kommun och by räcker inte.” Enligt Uusitalo behövs det nya förhandlings- och avtalsmodeller för samarbetet mellan kommunerna och byarna. Motsvarande resonemang fördes också av professor Krister Ståhlberg. Han rekommenderar en samplaneringsmodell, där byarna intimt samarbetar med den nya storkommunen i form av lokala partnerskap. Medborgarna behöver ”early warnings”, alltså tillgång till information redan i beredningsskedet, men också tillfällen att bli hörda. Framtiden ligger enligt Ståhlberg i den kommunala referensramen. ”Det finns inga byar i Finland utan samverkan med kommunen.” Den tredje huvudtalaren, författaren och dramatikern America Vera-Zavala från Sverige, poängterade betydelsen av deltagande demokrati som komplement till den representativa, med inspirerande exempel från deltagande budgetarbete i Porto Alegre i Brasilien. I sin resolution poängterar Landsbygdsriksdagen att byarnas autonomi och bybornas engagemang bör beaktas i de nya avtalsförfaranden som växer fram när kommuner och servicedistrikt blir större. Det behövs olika former av hörande och deltagande eftersom antalet nämndeplatser och förtroendevalda minskar, vilket skapar ett demokratiunderskott. Båda parter vinner på att skapa nya förhållningssätt för deltagandet i landsbygdsfrågor. Det nya förhållningssättet bygger på följande principer:

1. att byarna organiserar sig själva, och skapar en gemensam organisation som kan göra avtal med kommunen om den interna arbetsfördelningen;

2. att byarna och deras organisationer skaffar eget kapital;
3. att organiseringen av byaverksamheten alltid sker nerifrån; byar och byaverksamheter kan inte planeras uppifrån;
4. att få fram enkla modeller (good practice) för byaverksamheten, i samråd med bl.a. Finlands Kommunförbund, Byaverksamhet i Finland r.f. och Svensk Byaservice;
5. att kommunerna gör upp byapolitiska handlingsprogram som regelbundet uppdateras i samråd med byarna och deras organisationer.”

Pressmeddelande från den finlandssvenska Landsbygdsriksdagen i Borgå (http://www.landsbygdsriksdagen.fi/categories.asp?document_id=3414&cat_id=2821).

VAD HAR HÄNT?

Skriv ner några rader om vad som är på gång i er region eller organisation och som kan vara av allmänt intresse för alla!

Nyhetsbrevet, som utkommer en gång i veckan med Svenska Temagruppen (SveT) inom Landsbygdspolitikens samarbetsgrupp (YTR) som samarbetspart, sänds till Byaservice samarbetsgrupp, nyckelpersoner d.v.s. de som representerar Byaservice i olika centrala organ, projektledare som jobbar inom Byaservice, de lokala aktionsgrupperna, de regionala byaorganisationerna och till olika personer/organisationer med anknytning till landsbygdsutveckling. Alla som har något att informera om, skickar in sina bidrag till e-mailadress: kenneth.sundman@ssc.fi. Skriv mycket kort och undvik bilagor. Hänvisa hellre till webbsidor för mer info.

Nyhetsbrevet kan även läsas på Svensk Byaservice hemsida, www.bya.net. Vill du komma med på vår sändlista, sänd då mail till adressen kenneth.sundman@ssc.fi. Ifall någon inte vill ha Nyhetsbrevet i fortsättningen, meddela till samma e-mailadress ovan.
